

Német Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ikaros utódai

Kréta szigetéről, amelynek területe fölött még nem is oly régen heves repülő-harcok dúltak, támadt a repülés első legendája. Ez a messiási idők kódébe vesző történet tulajdonképpen az emberiség egyetemes vágyának allegóriája. Minos király uralma alatt Daedalus és Ikaros tolnakból szárnyakat készítettek maguknak és megkísérelték, hogy birtokukba vegyék, mint a madarak, a levegőt. Azonban merészségükkel életükkel fizettek, mert a nap forróságában megolvadt a szárnyakat összetartó viasz és mindketten halálos zuhanással ismét lebuhtak a földre. A huszadik században a legendás vágy valóság lett, mert ma már a gép ura a levegőnek is és ura lett Kréta szigetének, amelyet a levegőből foglaltak el a németek.

A repülés problémája azonban még mindig nincs úgy megoldva, mint ahogy a képzelet megálmodta, mert a gép repül és nem az ember. Már pedig az ember szeretne felemelkedni és boldogan, felszábadultan lebegni a térben, akár a fecské, a sirály, vagy a sas. Kiférhatatlan vágya ez lelkünknek, habár a mindennap zajló életében, éniünk nemigen vesz erről tudomást. Annál uralkodóbb azonban ez érzés rajtunk az éjszaka titokzatos birodalmában, mikor az öntudat küszöbe alól előtör sok minden óhaj, amely napjaink alszik. Evezredek óta millió és millió ember álmodta meg már ugyanazt az álmot. Csak némi akarat és testiünk máris súlytalanává válik és száll, száll fel a gomolygó báránylehőkig anélkül, hogy segítené motor vagy bármely más klagyalt gépezet. Ugyebár mindannyian megéltük már ezt az álmot, hogy repülünk mint a madár? Megéltük már újra és újra a szárnyalásnak ezt a csodálatos vízióját ágyunkban, párnánk között.

De vajon miért támad fel millió és millió emberben ez a látomás és miért ismétlődik meg szakadatlanul minden nemzedékben egész emberi létünk folyamán, ameddig csak történelmi észrevételezésünk terjed? Itt nem véletlenről van szó. Pszichológusok meg is adják a különös, örökké visszatérő alomjelenség okát. Amikor alszunk, az izommunka pihen és rendkívüli könnyűségezés fogja el testünket. Ez a felszábadultság azonban még egyéb vágyakat is vonz. Hogy testiünk végre kiszabaduljon abból a súlyos kötöttségből, amelyre a nehezkes törvénye kényszeríti, hogy végre megkapjuk azt a feltétlen fizikai szabadságot, amelyet öntudatlanunk makacsul áhít. A repülés tehát határozott vágyalom. Ezért nem elégit ki bennünket a repülés technikai haladása, bármilyen csodákkal is szolgáljon a repülés titkát.

Vajon kiteljesedik-e valaha az emberiség örök nagy álma? Sokan azt mondják, hogy ezt a repülést mégis csak a madaraktól kell megtanulni, mint ahogyan azt elcsajátítani kísérlette a mondabéli Ikaros. Lehet, hogy egyszer eljutunk ideig, ha végre behatólunk a madarak repülésének nagy misztériumába. Láthatjuk, hogy még a jámbor libának is minden tolla rugalmas és bizonyos megmozdulások észlelhetők rajta a legesekélyebb légrézülésre. Ezer és ezer egybejáró mozgulatot végeznek a szárnyak és ez a ma még beláthatatlanul bonyolult szárnytechnika képesíti azokat arra, hogy testiük felemelkedjék a magasságba. De mi, akik a tudomány haladásán révén olyan sikerrel tanulmányozzuk a világegyetem sok messiási jelenségeit, bizony még más megismerési igazában, hogy milyen műveletek folynak akkor, mikor például derék háziállatunk, a tyúk, felszáll a kerítésre. Ilyen fejtekenyen őrzi a természet a repülés titkát.

Meg fogjuk mégis fejteni ezt a titkot is, úgy sugja ezt ösztönünk. Hogyan, miképpen, az a jövő titka. Talán fel fognak találni valami új fémot, amely könnyebb, rugalmasabb és mégis erősebb, mint minden eddigi fémek. S ebből készülnék majd a szárnyak a madarak szárnyának mintájára. Ha ez lesz a megoldás, akkor még jobban ki kell ismernünk a madarak repülésének módját. Tanulmányoznunk kell, hogy a különböző anyagok miként alkalmazkodnak a szelekhez és mennyire közelítik meg a szárny tulajdonságait, amelyet maga a természet alkotott. Van továbbá egy második megoldás is, amely, habár elméletileg elfogadható, mégis csak a messzibb jövőben valósítható esetleg meg. Ez a megoldás, gyökereitől ragadja meg a problémát és a nehezkes törvényéből indul ki. Talán lesznek majd újabb felfedezések, amelyek révén semlegesíteni lehet a nehezkes törvényének következményében megmutatókozó ellenhatásokat. Azok a tudósok, akik ebben az irányban kutatnak, a villamosságot veszik célba. És úgy vélik, hogy az elektromos repüléshez olyan kicsiny acélszárnyak is elegendőek lesznek, mint a szentképeken lebegő angyalok szárnyai.

A jövő tehát azaz kecséget, hogy a magános ember

a sással versengve fog keringeni a levegőben. Vajon teljesedni fog-e az emberiség álma, vagy pusztán utópia minden? Legyünk takarékosok e szóval, mert az utópiákból lettek az eleven nagy valóságok. A haladás éppen

a rádió, a drótnélküli táviró és más nagy találmányok korában meggyőzhet bennünket arról, hogy a szüntelen kutató, fáradhatatlan emberi szellem a legnagyobb csodákra is képes.
FLANEUR

Német és román csapatok elérték az Azovi-tenger keleti partját

Az ellenség szakadatlan üldözése közben a győztes csapatok elfoglalták Tomosevszkaja fontos vasuti csomópontot — A keleti harctéren tegnap 138 bolsevista repülőgépet lőttek le

Negyven-ötven kilométeres menetelést végeznek a Kaukázus északi lejtőin harcoló tengelycsapatok és ebből a gyorsaságból is meg lehet ítélni, hogy a szovjet seregrészek milyen fejvesztetten menekülnek. Míg a gyorsaságok előnyömlenek, a mögöttes területen bekerítik és megsemmisítik az ellenséget. A Kaspitenger és Fekete-tenger közötti vasuti összeköttetés már megszakadt és ennek az a következménye, hogy a bolsevistákat elvették a mostani harcokban oly nagy fontosságú olajutánpótlástól. Rövidesen elérik a tengelyhatalmak csapatai az Azovi-tenger és Fekete-tenger keleti partvidékét is.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak pénteken délelőtt kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti harctéren a Kaukázus északi lejtőin német és román csapatok a nagy melegben szakadatlanul üldözik az ellenséget és gyors menetelésben elérték Tomosevszkáját, amelyet elfoglaltak. A német és román csapatok Maikoptól északkeletre ötven kilométerre állanak. Ettől keletre egy nagyobb ellenséges hadsereg a német és szövetséges csapatok szorító gyűrűjébe került, ahonnan eredménytelen kitérés kísérletet tett és ezt az ellenséges hadsereget megsemmisítették.

A légi erő éjjel és nappal ellenséges csapatösszevonásokat és vasuti vonalakat bombázott.

Számtól északra német és román csapatok kemény harcokban állanak újabb odavezényelt szovjet csapatokkal. A harcok méreteire nézve itt jellemző, hogy tegnap egyetlen páncélos hadosztály ötvenegy ellenséges nehéz páncélost semmisített meg.

A bolsevisták a nagy Don-kanyarban megsemmisítették eredménytelen támadásaikat.

Voronez környékén is folytatták a bolsevisták tehermentesítő támadásaikat, de semmi eredményt

nem értek el.

A német repülőgépek egy szovjet hadihajót elsüllyesztettek. Eredményes támadásokat intéztek a repülőgépek a Halász-félsziget és Murmanszk katonai berendezése ellen.

A keleti harctéren tegnap a légi egységek és a légvédelmi tüzérség 138 ellenséges repülőgépet lőttek le és nyolc német gép nem tért vissza.

Egyes angol repülőgépek tegnap nagy magasságban délnyugati és nyugati Németország fölött repültek el, majd éjjel megismélték támadásaikat a Rajna-vidék több helysége ellen. A polgári lakosságnak vesztesége volt, a romboló és gyújtó bombák pedig az épületekben okoztak károkat. Éjjel német vadászok és a légvédelmi tüzérség a támadó gépek közül hetet lelőtt.

A német repülőgépek Anglia ellen megismélték támadásaikat és a délnyugati partvidék hadi fontosságú célpontjait bombázták. Az éj folyamán Anglia keleti részén és a skót partvidéken kikötői berendezéseket és hadilipari gyárakat támadtak meg a német repülőgépek. Nagy tüzetek figyeltek meg és az összes német repülőgépek veszteség nélkül visszatértek.

Armavir város elfoglalása

A Német Távirati Iroda katonai köréből arról értesül, hogy német csapatok elfoglalták Jejszk helységeit, az Azovi-tenger északkeleti partján. Elfoglalták Tomosevszkáját is, mely fontos vasuti csomópont, Krasznodar és Rosztov között elvonuló vasuti vonalon, valamint Armavir városát. Ez utóbbi város a Kaspitengert az Azovi-tengerrel összekötő vasuti

vonal menén fekszik és Vorosilovszkától mintegy százhusz kilométernyire nyugatra van.

ANGLIA PALESZTINAI HADSEREGET SZERVEZ

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közlése szerint a brit kormány hivatalosan bejelentette, hogy palesztinai csapatokat szerveztek, amelyeknek külön zsidó és arab zászlóaljaink lesznek.

Visszavonulás négyszázötven kilométeres arcvonalon

A Stefani ügynökség jelenti, hogy a keleti arcvonal harcait néhány nap óta az jellemzi, hogy a bolsevisták minden tartalékukat harcra vetik. Sztaalin parancsát, hogy inkább haljanak meg, mintsem egy talpalatnyi területet is feladjanak, ennek ellenére sem tudják végrehajtani. A szövetséges csapatok elő-

nyomulása déj felé tovább tart. Ellenséges forrásból származó értesülés szerint a vörösök tegnap négyszázötven kilométeres arcvonalon megkezdték a visszavonulást. A német hadműveletek célja továbbra is a hadi fontosságú célpontok elfoglalása.

Szovjet-angol-amerikai katonai tanácskozás Moszkvában

Stockholmból jelenti a Rador: A New York Times című újság azt írja, hogy Timosenko marsall hadserege a Don és Kaukázus között négyszázötven kiló-

méteres szélességben vonul vissza. A lap megjegyzi, hogy szovjet katonai körökben most már belátják, hogy már nem tudják megállítani a német és szövet-

Jéges csapatok előretörését a Karkázus és a Volga folyam irányába.

A szovjet katonai jelentésekből is kitűnik a szovjet csapatok helyzetének súlyossága. Stockholmból jelenti a Rador azt is, hogy a Pravla című szovjet újság közlése szerint Sztalin a bolszevista csapatok tisztjeit és vezetőit hibáztatja a balsikerekért és ezért

harmincegy új tábornokot nevezett ki, ugyanakkor pedig szigorúan megintett „bizonyos” tiszteket, akiknél a fegyelem körül bajok mutatkoztak.

Britek azzal vádolják a németeket, amit ők követnek el

Berlinből jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda katonai körökből szerzett értesülése szerint a Davenport rádió szövegét augusztus negyedikén kijelentette, hogy a német harci repülőgépek az Anglia elleni támadás során több ízben nyújtóbombákat dobtak le vidéken a vetésre, hogy elpusztítsák a termést. Hivatalos német körök kijelentették, hogy ez a brit állítás nem felel meg a valóságnak. Ellenkezőleg, meg lehetett állapítani több esetben is, hogy

az angol repülők foszforos és gyújtó lemezeket dobtak le német területen a gabona-földekre,

hogy a termés elpusztításával a polgári lakosságnak károkat okozzanak.

TIZENÖT ELLENSÉGES HAJÓ PUSZTULÁSA

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az Atlanti-óceánon a legutóbbi napokban tizenöt ellensé-

A sorozatos vereségek miatt — a newyorki rádió közlése szerint —

Moszkvában katonai tanácskozás kezdődött, amelyen a Rador amszterdami értesülése szerint — a szovjet generálisok, Bradley északamerikai tábornok, az Egyesült Államok és Anglia nagykövetei vesznek részt. Bradley tábornok, az északamerikai légierő első hadtestének parancsnoka szerdán érkezett Moszkvába és magával hozta Rooseveltnél elnöknek Sztalinhoz írt sajátkezü levélét. Bradley tábornok kijelentette — közli a brit hírszolgálat — hogy Rooseveltnél ezért küldte Moszkvába, hogy a szovjetek számára meghatározott segítséget fokozza és megkönnyítse.

ges hajót süllyesztettek el, összesen 103.000 tonna ürtartalommal. Ezenkívül elpusztult egy ellenséges romboló és egy órhajó is. Az elsüllyesztett hajók közül az egyik, egy nyolcezer tonnás szállítóhajó az északkarolinai partok mellett süllyedt el és az Egyesült Államok számára annyira szükséges gumival volt megrakodva. Ezt a hajót rombolók és parti órhajók védtek, de ennek ellenére egyetlen torpedólovással sikerült elsüllyeszteni. A torpedólovás következtében a hajón robbanás, majd tűz keletkezett, amelynek lángját a szárazföldről is látták.

ELSÜLYESZTETT AMERIKAI HAJÓ

A francia hírszolgálat jelentése szerint az amerikai tengerészeti hivatal közli, hogy a Mexikói-öbölben ellenséges tengeralattjáró elsüllyesztett egy közepes nagyságú amerikai tehergőzöt.

Sztalin halomra löveti mindazokat akik a további ellenállás céltalanságát hangoztatják

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: Moszkvából Newyorkba érkezett hírek szerint

Sztalin újabb „tisztogató akcióba” kezdett.

Bár az erre vonatkozó híreket a Szovjet a legszigorúbban cenzurálja, annyi kiderült már, hogy „felszámolják” mindazon személyeket, akik Sztalin figyelmébe merésztették ajánlani a már elvesztett háború folytatásának céltalanságát.

Letartóztatták és agyonlőtték a volt cári hadsereg többszáz tagját, valamint a politikai foglyok gyermekeit is.

Sztalin ezt az akciókat azzal az ürüggyel folytatja, hogy ki akarja irtani a nép árulóit, valójában azonban az a célja, hogy elkeseredett ellenállást szítson, a végső összeomlás és elverzés előtt, a német csapatok ellen. (Rador).

London és Moszka aknamunkája nehézségeket gördít Laval politikájára elé

Párisból jelenti a Stefani iroda: De Brinon nagykövete, a francia kormány megbízottja a megszállt területeken, kijelentette az újságíróknak, hogy a London és Moszka által szervezett terrorista merényletek kedvezőtlenül befolyásolják azokat az eredményeket, melyeket Laval miniszterelnök a német megszálló hatóságokkal folytatott tárgyalásai

során elért.

Párisból jelenti a Rador: A francia rendőrségnek sikerült elfognia és letartóztatnia az Intelligence Service egyik ügynökét, egy veszedelmes terroristát, aki néhány héttel ezelőtt meggyilkolta a caeni (Normandia) francia rendőrfőnököt. (Rador).

Ötperces gazdasági földrajz

Tiflisz Kaukázia fővárosa

Kaukázus legnagyobb városa Tiflisz, amely a hasonlónevű volt kormányzóság székhelye volt. A város 453 méter magasban a Kura folyó két partján fekszik, a Batum—Baku és Poti—Baku vasutak mellett. Éghajlata mérsékelt. Felső bíróság működött a városban és különösen jól felszerelt muzeuma volt, amelynek legértékesebb műkincse a bizánci és örmény motívumokkal díszített és miniatűrökkel ellátott tizenegedik századbéli evangélium volt. Könyvtára és felső iskolái régebben az egész vidék kulturális központjává váltak. Itt volt a gruzi érsek székhelye és az örmény püspök rezidenciája. Két régi temploma georgiai oltárokkal, látványosságként számba ment. Az ötödik és hetedik században épült templomokat Lermonov is említette műveiben. Bőr-, dohány-, gyapot- és szeszgyárai, valamint kénes meleg fürdői nevezetesebbek voltak.

A város: Krisztus után 455-ben alapították és sokáig a georgiai királyok székhelye volt. Egyes népvándorlások elpusztították, de virágzó kereskedelme folytán mindig újra épült. A tizenhetedik század elején török uralom alá került, de Rusztum georgiai király 1636-ban ismét elfoglalta és megerősítette. A tizenharmadik század elején ismét a törökök birtokába került, de 1735-ben Nadir sah visszaadta a

georgiaiaknak. Virágzása Heraklius király idejére esett. 1795-ben Mohamed aga perzsa khán elűzte Herakliust és harmincezer embert hurcolt rabszolgaságba. 1799-ben Lazarus orosz tábornok foglalta el a várost. 1801-ben Gruzia orosz kormányzóság székhelye lett. Az elmúlt világháborúban többször zendülés tört ki a városban és 1917-ben itt alakult meg a független transzkaukáziai kormány. 1919 június óta, amikor Georgia állam mint tanácsköztársaság megalakult, ennek fővárosa.

A város körül stepék és dombok vannak, amelyek sokat regélnek azokról a harcokról, amelyet a georgiaiak és cserkeszek folytattak az uralomra törő oroszokkal. Az oroszok és a Kaukázus lakói közötti kapcsolatok nagyon régiak. A tizedik századbéli krónikák már tudnak ezekről a kapcsolatokról. Rettenetes Iván cár Temriuk kán leányát, cserkesz Máriát vette feleségül. A cserkeszek kérték először az oroszok segítségét a tatárok ellen. Az oroszok a különböző cárok alatt lassan-lassan tért nyertek a Kaukázusban. Később megalakult a don kozákok hadserege, amelynek a törökök és tatárok ellen kellett megvédeni a Kaukázust, amelynek hegyeit a szabadságért kiomlott vér már eddig is bőségesen öntözte.

Akinek tehetsége üstökös módjára világította meg Spanyolország egét

1609-ben, a madridi jezsuita rendház csendes otthonában, a kis gimnazisták között nagy izgalmat váltott ki a rendfőnök váratlan megjelenése, annál is inkább, mert ő együtt al az intézet főigazgatója is volt. Az előadást tartó tanárral mitsem törődve, egy alacsony, sápadt, vézna fiúcska felé tartott. Szó nélkül kihuzta fiókját és diadalmas mosollyal egy kéziratot huzott ki belőle. A másik kezével pedig a reszkető kis fiút fölön fogva, a katedrara rángatta fel.

A döbbenetes csendben azután az öreg páter jószágot, de szigorú hangon így fedte meg a szepegő nebulót:

— Édes gyermekek! Már sokszor megfigyeltünk téged, hogy te tanulás közben költeményeket, sőt drámákat és szindarabokat firkálsz. Hát hová gondolsz fiacskám? Mi lesz belőled? Csak nem képzeld, hogy tanulás nélkül boldogulni fogsz? Jól jegyezd meg magadnak gyermekek: Irásfélével még senki sem lett naggyá, hacsak különös tehetséggel nem áldotta meg az Isten, amit a te esetében igazán nem lehet mondani... Hagyd abba az írást és inkább tanulj szorgalmasabban...

Ezzel a piyergő fiúcskát vállon veregetve, mint egy vigasztalgatva helyére küldte s a kéziratot a reverendába süllyesztve, eltávozott.

A kis gimnazista Don Pedro Calderon de la Barca volt, Spanyolország későbbi legnagyobb drámaírója, akit „spanyol Shakespeare-nek” neveztek el. A kézirat a kilencéves gyermek első drámája volt a következő címmel: „El carro del Cielo” (A menny kocsija). A kis Pedrót az intelm dacára sem lehetett többé visszatartani az írás művészetétől. Később pedig, amikor azt is beigazolta, hogy a tanulás és továbbképzés terén messze túlszárnyalta társait, tanárai sem gátolták ebben.

A csodagyermek 14 éves korában már a salamanca-i egyetemre került, ez volt akkor a világ első főiskolája. Itt történt vele a következő érdekes eset: Egy alkonyi estén, az ifjúvად serdült Calderon imáiba mélyedve térdelt a Szent Szűz szobra előtt, amikor halk kopogtatás zavarta meg. Legnagyobb csodálkozására a madridi jezsuita rendfőnök lépett be hozzá. Volt igazgatója azonban nem a régi szigorú hangon üdvözölte őt. Ellenkezőleg. Mintha bűnbánat hajszolta volna egykori tanítványához:

— Bocsáss meg nekem, édes fiam, hogy ily rosszkor látogatlak meg — mondotta. — Messziről jöttem gyalog, mert kocsim Madrid alatt elakadt a feneketlen sárban. Egy nagy eltévelygésemet kell veled szemben jóvátennem. Néhány évvel ezelőtt megróttalak, mert drámát írtál és a kéziratodat magammal vittem. Lope de Vega, a nagy író, azonban el van ragadtatva tőle és azt mondta rólad, hogy nemsokára túlszárnyalod őt. En bocsánatotok kérem azért, hogy így viselkedtem annak idején veled szemben. Nesze az írás és most öleld meg régi nevelődet.

Calderon élete ezután magasra ivelt fel! Alig töltötte be huszadik életévét, amikor „Breda megszállása” című darabját Madridban nagy sikerrel adták elő. Működésére IV. Fülöp is felfigyelt és költői versenyre hívta meg és kegyeivel halmozta el. Calderon tehetsége üstökös módjára világította meg Spanyolország egét. Ő írta a szindarabokat a buen retíroi királyi színpad számára és ő alapította meg az első nemzeti spanyol színpadot.

A nagy Calderon talán éppen miszticizmusra hajló természete folytán lépett a papi rendbe. Mély valóságossága műveiben is kifejezésre jut, de minden alkalommal nemzeti színpompában ragyog, mert történelmi alakjai, görögök, rómaiak, gallok és lengyelek darabjaiban mind, mind, mint 17. századbeli spanyolok jelennek meg.

A brit nagykövet Moszkvában. Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közlése szerint Nagybritannia nagykövete csütörtökön Moszkvába érkezett.

Futárindításunk

BUCUREȘTI-be hetenként egyszer, TIMIȘOARA-ra NAPONKENT.

Bármilyen megbízást pontosan és lelkiismeretesen elintézzük a

RECLAMA

Hirdető iroda, Arad, Eminescu 8. Tel: 17.11

India sorsdöntő napjai

Gandhi ultimátumot intézett Nagybritanniához

A londoni sajtó ezuttal is háborog és fenyegetőzik

Lisszabonból jelenti a Stefani iroda: Az angol lapok továbbra is hevesen támadják Mahatma Gandhit és azzal vádolják, hogy „Indiát a japánoknak akarja adni”.

A Daily Telegraph ezzel kapcsolatosan azt állítja, hogy Gandhi „végre levetette álarcát” és hozzáteszi, hogy „álláspontunk a lehető legszabatosabb: az angolok nem fogják elhagyni Indiát és a kongresszus vezetői drágán megfizetnek majd vakmerőségükért”.

Egy másik londoni lap, a Daily Mail indiai tudóstíjójának beszámolóját ismerteti, mely szerint Mahat-

ma Gandhi az indiai nemzeti kongresszus intézőbizottságának legutóbbi ülésén tartott beszéde „nagyon elszánt megnyilatkozás” volt s a hindu vezér beszédét egyenesen „Angliához intézett ultimátumnak” lehet tekinteni.

Gandhi levelet intézett az indiai alkirályhoz és ennek tartalmáról az angolok azt állítják, hogy ultimátum lenne. Gandhi kijelentette, hogy levele nem tartalmaz ultimátumot, hanem csak felhívja a figyelmet arra a veszedelemre, mely Anglia makacssága miatt állhat elő.

A fizetésemelés kérdése a minisztertanács előtt

Bucurestiből jelenti a Rador: A legutóbbi minisztertanács foglalkozott a köztisztviselők fizetésének kérdésével. A helyettes miniszterelnök smertette a tisztviselői fizetések emelésénél követendő eljárást és elveket. S onescu tábornok a minisztertanács elé terjesztette a fizetésemelési tervezetet. Az emelésen

kivül a tisztviselők és munkások részére áruelosztó hivatalokat létesítenek, ahol az elsőrendű közszükségleti cikkeket beszerezhetik. A dnyesztrentuli tartomány kormányzóságával létrejött megállapodás értelmében a bucaresti köztisztviselők ezentul havonta két kilogram dnyesztrentuli vaját vásárolhatnak.

Egy német harci repülő csoport tagjait ünnepélyesen fogadják a hatvezeték éretményes repülőút után

A japánok újabb fontos szigeteket foglaltak el

Tokióból jelentik, hogy a japán császári főhadiszállás közlése szerint Japán tengerészeti egységei július 30-án az Ausztráliától északra levő Arafura-tengeren megszállták az Aru-, Kei- és Tenimber-szigeteket stratégiai fontos pontjait. Ezek a szigetek az Arafura-tengeren Új-Guinea és Ausztrália között vannak és eddig holland-indiai birtokot képeztek.

A JAPAN LÉGIERŐ SIKERES KÜZDELMEI

A Domei-iroda jelenti Tokióból, hogy a japán

légiere az utóbbi napokban éjféli tevékenységet fejtett ki és több eredményes légi ütközetet vívott ellenséges repülőekkel. A légi harcok során a japán repülők huszonkilenc amerikai repülőgépet lőttek le. A legutóbb elfoglalt területek repülőtereira Japán összesen 2756 bombát zsákmányoltak, amelyek amerikai repülőgépgyárak részére készültek.

Amire Roosevelt nem számított...

Az ellenzék előretörése jellemzi az északamerikai kongresszusi választások eddigi eredményeit

Genfből jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda Newyorkból származó táviratot továbbít, mely szerint az őszi parlamenti választások előkészítő kerületi szavazásai a 48 szöve ségi állam felében már befejeződtek. Néhány elszigetelődéspárti jelölt megbukott, mások viszont

érvényesültek és mandátumhoz jutottak.

A Cripps Houward Press egyik munkatársa a választásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy az előkészítő választásokat zűrzavar jellemezte és egy központi, általános irányelv hiánya, valamint a közvélemény közömbössége a kormány erőfeszítései iránt politikai körökben komoly aggodalmat kelte t.

A közhangulat Roosevelt elnök és Willkie

Wendéj ellen fordul.

A kongresszus újraválasztható tagjai a képviselőházban és a szenátus harmadrészében

nagy nyugtalansággal figyelik a kongresszus ellen mindenütt megnyilvánuló bírálatokat és felteszik a kérdést, nem indítanak-e novemberben mozgalmat a jelenlegi vezetők ellen? Az Északamerikai Egyesült Államok nyugati és közép-államaiból érkező hírek nagy elégedetlenségre vallanak, ami a háboruvá és a korlátozásokkal áll összefüggésben. Ez a tényállás! — állapítja meg az amerikai újságíró. — Érthető tehát, ha

Roosevelt elnöknek aggályai vannak a választások eredményét illetően.

Husz esztendőn át tévedésből másnak a neve alatt élt

Az élet néha különös regényeket ír. Ezek közé tartozik Kovács István esete, aki gyermekkorát Debrecenben töltötte, ott nevelkedett a gyermekmenhelyen, mint apátlan-anyaítlan árva s egy tévedés következtében fél emberöltőt más neve alatt élt le.

A gyermekmenhelyről 14 éves korában került el Kovács István s nem sokkal később elhagyta Debrecen is. Néhány év múlva szüksége volt anyakönyvi kivonatra és irt a szülővárosa anyakönyvi hivatalának, hogy küldjék meg számára az iratot. Leveleiben feltüntette születési évét, édesanyja és édesapja nevét. Fatális véletlen folytán volt egy másik Kovács István is, aki jelenleg is debreceni lakos és akinek édesapja és édesanyja neve ugyancsak megegyezik Kovács Istvánéval, és szintén 1908-ban született. Az anyakönyvi hivatalai az azonos adatok birtokában teljesen jóhiszeműen megküldötte ennek a Kovács Istvánnak anyakönyvi kivonatát és ezzel elindult az a tévedés, amely fél emberöltőt át végigkísérte Kovács Istvánt, aki közel husz évig neve alatt élt.

Gyanútlanul használta az okmányt, teljesen jóhiszeműen. Letöltötte a házasságkötést is ennek a tévesen hozzákerült iratnak birtokában tartották meg. Talán egy egész emberéletet leélt volna így gyanútlanul Kovács István, mit sem sejtve arról, hogy valaki képpen egy névrokona nevében él, ha egy véletlen ki

nem pattantja az eseted. Kovács Istvánt két évvel ezelőtt felveték állami alkalmazásba és most került volna sor kinevezésére. Szükségessé vált valamennyi iratának beszerzése és nagyszülőikig bezárólag a kereszténység igazolása

Kovács István nozzáfogott az iratok beszerzéséhez és már a nagyszülőknél rájött arra, hogy valami nincs rendben az iratok körül. Szerencsére segítségére sietett a debreceni bejelentőhivatal vezetője, aki mikor látta, hogy egy teljesen jóhiszemű embernél fennálló fatális tévedésről van szó — kezébe vette az ügyet, megkereste a debreceni állami gyermekmenhelyt és ott kikerestek Kovács István személyi lapját, sőt mivel az elemiiskolát a gyermekmenhely gondoztjaként végezte, — megtalálták az iskolai bizonyítványát, valamint összes személyi adatait. Ennek alapján meg lehetett állapítani, hogy tévedés történt. A főtitkár megállapította azt is, hogy a névrokon Kovács István akinek személyi adatait használta tévedésből, hol lakik. Összetárlkozott a két Kovács István, akik semmit sem tudtak egymásról hosszú évtizedeken át...

— Még szerencse, hogy most történt a dolog — mondotta a kettészámú Kovács István. — Mert ha azután jövünk rá, mikor én is megálltam, bizonyonbigámilába estem volna tudtomon kívül.

Eifogtak egy szélhámost aki orvosnak adta ki magát

A Lugo-jugosi rendőrség elfogott egy veszedelmes nemzetközi szélhámost, aki mint dr. riubich specialista orvos szerepelt. Az álorvos végigjárta az üzleteket és különböző árucikkek szállítását vállalta. A szállításokra természetesen előleget is felvett. Ez a trükk azonban nem vált be, mert az előlegezet összegek igen csekélyek voltak és ezért betegek kezelését vállalta. Az egészségüket helyreállítani kívánó betegektől már több pénz folyt be és akkor mulatozni kezdett. A rendőrség megállapította, hogy nem orvos és álnevet használt. A szélhámós Szerbiából jött Romániába és szélhámosság miatt két évi fogházbüntetést is kapott. Átadták az ügyészségnek.

Az elvetemült fiu apja után felakasztotta anyját is

Bokszeg magyarországi községben holtan találták a nyolcvanhárom éves Picis Jánosné. A holttesten külső sérülések nem voltak, csak az arcán találtak néhány kisebb sebet. A titokzatos halálesettel kapcsolatban felmerült a gyanu, hogy a matrónát a fia, Picis János ölte meg. A fiu 1932-ben az apját ölte meg. A jómódu gazdálkodót ugyanis felakasztva találták, de a nyomozás akkoriban megállapította, hogy a gazda nem önkézzével vetett véget életének. A gyanu az áldozat fiára terelődött, aki bevallotta, hogy apját ő akasztotta fel. Az apagyilkos fiut tizenkét évi fegyházra ítélték. Most az anyja rejtélyes halálával kapcsolatban ismét Picis János a gyanúsított, aki időközben kiszabadult a fegyházból és most eltűnt. Keresésére megindították a nyomozást és ugyanakkor elrendelték a matróna holttestének felboncolását annak megállapítására, hogy mi okozta a halálát.

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya második napi húzásának eredménye

Bucurestiből jelentik. Az osztálysorsjáték ötödik osztályának második napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

Ötvenezer lejt nyert a 45.699, 28.015 és 78.823 számú sorsjegy.

Negyvenezer lejt nyert a 17.629, 25.786, 48.038, 8452, 6893, 17.981, 73.082, 66.861, 5795 és 42.332 számú sorsjegy.

Huszonötezer lejt nyert a 49.175, 64.045, 38.961, 25.379, 39.460 és 27.832 számú sorsjegy.

Huszezer lejt nyert az 55.407, 44.828, 53.427, 18.146, 21.724, 45.904, 29.154, 75.218, 25.261, 44.401, 21.473, 57.308, 32.314, 58.377, 78.465 és 41.225 számú sorsjegy.

Tizenötezer lejt nyert a 18.370, 10.087; 36.426; 13.102, 67.145, 31.512, 54.011; 52.013, 6102, 28.457, 54.371, 2335, 28.765, 52.976, 60.304, 43.339, 61.741, 8973, 15.587, 48.973, 46.756 és 48.837 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenkint 10.000 és 6000 leies nyere ményvel. A húzás tovább folyik. Számhibákért nem vállalunk felelősséget

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

L. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babucsov György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hétbűnöknek, közhataloknak és közírtásoknak, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Külföldiek és nem külföldiek

Churchillról kering most Olaszországban a következő adomgy:

A brit premier Molotovjaj folytatott tanácskozásai és a brit-szovjet kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötése után így szólott odahaza inasához:

— Ma este külföldi vendégeim lesznek. Jegyezd meg, hogy ezután, a háború egész tartama alatt, valahányszor külföldiek előtt szólni hozzám, tegezni fogsz és távarisnak nevezni...

A lakáj vigyorogva bólint:

— Megértettem...

Nemsokára az amerikai nagykövet és nejét látta vendéglátó viláreggein Churchill. A lakáj alig várta, hogy tegezhesse urát. Hamarosan adódott is alkalom erre. Sürgős telefonhívás.

— Tavaris, métózáss a telefonhoz egy percre... — dögöje a lakáj.

Az amerikai nagykövet és neje megkövülten néz a lakájra. Elment ennek az esze?

Churchill döhögve vágja hátra az előszobában a tribuzgó fiúkat:

— Mäskör ilyen számárságot ne csinálj! Hiszen tudhatnád, hogy az amerikaiak már nem külföldiek nálunk...

— A román-német kapcsolatok kimélyítése. Bucurestiből jelenti a Rador: A román-német egyesület megalapítása sikalmával Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök üdvözölő táviratát intézett Ribbentrop birodalmi külügyminiszterhez, aki most táviratban válaszolt. A német külügyminiszter köszönetét fejezte ki a táviratért és ama reménységét is, hogy ez az egyesület jelentősen hozzájárul majd a román-német barátság elmélyítéséhez és a bolszevizmus ellen győzelmesen harcoló két nép közötti kapcsolatot is szorosabbra fűzi.

— Iacha Agoston dr. püspök hazatért. Pacha Agoston dr. Timisoara-temesvári megyéspüspök Karlsbadból, ahol egészsége helyreállítása végett tartózkodott, hazatért.

— Újabb francia munkásosztag indult Németországba. A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint tegnap újabb munkásosztag indult Németországba Franciaország déli részéből. A munkások között nagyon sok a szakmunkás.

— Középiszkolai tanerők pedagógiai tanfolyama. Mint Bucurestiből jelentik, Campulung Muscelben a nemzetmívelés; miniszter jelenlétében megnyit a középiszkolai tanerők pedagógiai tanfolyama.

— Amerika követe Moszkvába érkezett. Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy az Egyesült Államok nagykövete Moszkvába érkezett.

— A jószívű emberek figyelmébe ajánljuk annak a szerencsétlen özvegy asszonynak a sorsát, aki beteg nővérével és fiával együtt a legnagyobb nyomorban tengődik és mivel ki is lakoltatták, ma a szomszédok sziveségéből náluk húzódik meg, butorai pedig pénzében vannak beraktározva. Kérjük a jószívű embereket, hogy ezen az elesett családon segítsenek. Adományokat a Déli Hírlap kiadóhivatala továbbít.

— Az angol nőidvát rossz napja. Angliában érzékeny csapás érte a női divatruházakat. Ösztől kezdve csak három színben állítják elő a női ruházatot a szigetországban, mégpedig kék, zöld és vörös színben. Az intézkedés oka az, hogy takarékoskodni akarnak a festőanyaggal. A női divatruházatok forgalmában az újabb korlátozás még nagyobb visszaesést jelent.

— A vonat elé vetette magát. Oprea Vasile hatvan éves bucaresti lakos az állomáson a vonat elé vetette magát, amely halálra gázolta.

— Gópszíjat lopott. A Lugoj-lugosi kaptafagyából elopták az egyik hetvenétezer lei értékű gópszíjat. A rendőrség megállapította, hogy a szíjat Jóó Ambrás fiatalember lopta el, aki a szíj egy darabját az egyik cipésznek kínálta megvételre. Amikor megállta, hogy a rendőrség keresi, a lopott szíjat elrejtette egy szénaboglyában és azután eltűnt. A szíjat megtalálták és visszaadták a kaptafagyárnak, a tolvaj kézrekerítésére pedig folytatják a nyomozást.

Öszinte történelem a klasszikus görög kor magánéletéről

A helga Pickard-család nem szükkölködik kiváló férfiakban. A Pickard-fivérek óriási hímvevő tettek szert a sztratoszféra kutatás terén. Pickard Edmond az irodalomtörténetben tette halhatatlanná nevét, Charles Pickard pedig, akiről a mostani írásban lesz szó, mint történetirő alkodott maradandót. Az ő gondolatai állandóan a messzi múltba szállnak vissza és számtalan adalon, tanulmányon keresztül sikerült neki visszaállítani, feleleveníteni a késői olvasó számára az egykori klasszikus görög nép magánéletét.

Görögország hegyes, javarésztben terméketlen terület volt, amelyet három oldalról a tenger vett körül a szikrázó napfényben. Ebben a tiszta ragyogó atmoszférában fejlődött a találékony és tehetséges görög elme, az erdei és a hegyi élet szabadságában pedig különösképen kifejlődtek a görögök hazafias és harcias erényei. A görög paraszt főképpen kenyérrrel és olajbogyókkal táplálkozott, dolgozott szüntelenül, de azért mégsem jutott jobb módhoz, vagyonhoz, amint ezt Aisztofanész is igazolja, midőn elmondja, hogy a paraszt legöbbször meg temetési költségeit sem tudta életében megtakarítani. A nép számára bizony ritkán akadtak ünnepek, amikor végre sült bárányt ehetett, bőven öntözve borral. Ellenben annál olcsóbb volt az utazás azokban az időkben. Két obulusért már el lehetett menni Athenből Korintuszba, két arany drachma pedig bőségesen fedezett egy esetleges egyiptomi kirándulást.

A városok nem nyújtottak elragadó képet. A városok szűk utcákban zsúfolódtak egymás mellett a házak, állandó volt a tolongás, az emberek pedig fityeft hánytak a közegészségügy legelembb szabályainak. Xenophon meséli, hogy egy ismerős háztulajdonos tizenkét rokonának adott szállást házában. Így aztán megérte, hogy a városok túlnépesek voltak. Athénnek a klasszikus görög kor legnagyobb városának kétszázötvenezer lakosa volt. Ezeknek azonban csak egy negyedrész volt igazi városi polgár, a többiek félévek és rabszolgák voltak. Így a városok Görögország legragyogóbb korszakában túlszűfoltak, egészségeseleek voltak és a halandóság a szakadatlan járványok következtében óriási mérvet öltött. Görögország későbbben épp eme bajok következtében gyengült meg és veszítette el hatalmi helyzetét.

A szörnyűségek magánlakásokkal szemben annál ragyogóbbak voltak a közterek. Az agorákon ott sorakoztak a márványos klubpaloták, ahol minden szó-

rakozást megtalálhattak a gazdagok és szabadon vitázhattak a filozófusok. Ott voltak a kereskedők üzletei is. Este azonban Hippos, az álom istensége, vette át uralmát a város felett. Ilyenkor mélyesen aludt egész Athen, csak néha mordultak fel a házörző ebek, amikor egy-egy megkésített vendég a koromsötétben tért haza valamelyik ünnepről. Még szerencse, hogy ott botorkált előtte a rabszolgá is a füstös lámpával, különben nem ért volna talán napkelteig sem haza. Természetesen voltak más lakások is, mint a nyomorságos, túlszűfolt, férgekkel telített; oduk. Már a középosztály otthonai is egészen másképpen festettek. Itt a ház kapujára olajkoszorút függesztettek ki, ha fiugyermekek születtek. Leányszülött megérkezését szegénylenők csak egy vékony szalaggal jelezték.

A szegény emberek nem hódoltak eme jelképes szokásnak. Nem örvendeztek ők már azért sem, mert ha csak módjukban állott, kilopták az újszülöttet a keresztutra, abban a reményében, hogy majd csak akad irgalmas megtaláló, aki talán gondjaiba veszi és felneveli. Bezzeg más sorsa volt az előkelő gyermekeknek. Szülői, rokonai szeretet, ünneplés vette körül és ha fiú volt, büszkén felvették azonnal az athéni polgárok jegyzékébe. Nagyon szép ceremóniák kísérték a házasságot is, amelyeket rendszerint januárban, a tüzhely istenségének havában kötöttek. A leány gazdag hozományt kapott, így misem állott utjában az ifju pár boldogságának, különösen ha megérkezett a legfőbb áldás, az újszülött gyermek képében. A gyermek véglegesítette a családi viszonyt. Mert ha gyermek születte, nem volt többé semmi olyan földi hatalom, amely megszüntethette volna az így már halálilag érvényes házasságot.

A előkelők házi fényesek voltak és ott zajlottak le azok a híres lakomák, amelyekről még ma is oly előszeretettel emlékeznek meg korszerű regényekben. Ilyen előkelő, gazdag családoknak rendszerint egész sereg rabszolgájuk volt, akiknek gyermekei együtt nevelkedtek a gyermekszobában az uraság gyermekeivel. Az iskolák magánjellegűek voltak és a tananyag igen változatos. Aesopus meséit tanulták kívülről a gyermekek, ugyancsak Homerost. Azonkívül történelmet és minden más tudományt is, tanultak matematikát és mindenkiféle szép mozdulatokat és táncot. Ilyen szép volt az élet a klasszikus Görögországban, — de nem mindenki számára, ahogyan a görög magánélet buvára azt ékesszólóan bizonyítja.

— Szlovák követ kinevezése Finnországba. Pozsonyból jelentik, hogy a szlovák államelnök Csermák berlini követet Finnországba nevezte ki meghatalmazott miniszteri rangban. Csermák miniszter már elutazott Helsinkibe, hogy bemutassa a finn államelnöknek a megbízólevelét.

Halálra gázolta a vonat. Lugoj-Lugos közelében a vonat elütötte Jurca Toma, Sacul-szákuli gazda szekerét. A vonat kerekéi a gazdát halálra gázolták. A vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlenségért a vasúti átjáró sorompóját kezelő pályőr a felelős, mert nem engedte le a sorompót.

Találatott Timisoara-Temesvárott a belvárosi Brătianu-terén egy börtárca némi pénzzel. Igazolt tulajdonosa átveheti a Biedermeier-üzletben a Brătianu-terén.

A világ egyik legnagyobb barlangja. Budapestről jelentik, hogy Nagyvárad és Kolozsvár között Vársonkolyosnál egy nagy barlangot fedeztek fel, amely állítólag nagyobb lenne az aggteleki cseppbarlang és a világ egyik legnagyobb barlangja lenne.

Ellopták Jókai Mór óráját. Budapestről jelentik: Még husvétkor történt, hogy a budapesti Petőfi-házból valaki ellopta Jókai Mórnak ott őrzött aranyóráját a láncával együtt. A nyomozás sokáig nem vezetett eredményre, míg most elfogták Vártas Ferenc budapesti órást, aki beismerte, hogy az órá ő lopta el. Az órá eladta két ékszerésznek, akik ugy az órá, mint a láncot beolvastolták. A tolvajt és a két ékszerészt letartóztatták.

Szaporodnak Amerikában a sztrájkok. Az észak-amerikai munkásbizottság által nyilvánosságra hozott kimutatás szerint júniusban az Egyesült Államokban sztrájkok folytán 254.653 munkanap vesztett el, vagyis 117.353 nappal több, mint május hónapban. Júniusban az Egyesült Államokban 192 sztrájk volt és ezek folytán 84.775 munkás szüntette be a munkát.

Fürdés közben a folyóba fulladt. Ion Vlad tíz éves Criciova-kricsioi fiú Lugoj-Lugoson a Temesben furdott és a vízbe fulladt.

Tizenkészer lett öngyilkos. Stamate Nicolae harminynégy éves szobafestő, aki görög alattvaló volt, bucaresti lakásán felakasztotta magát és meghalt. A szobafestő tizenegy esetben kísérelt meg az öngyilkosságot, de mindig megakadályozták a vérenek végrehajtásában. A tizenkettedik kísérlet azonban sikerült és megszabadult az élettől.

Orvos; hír. Dr. Bodea Eugen egyetem; tanárségét fül, gége, orrspecialista újból rendel, 12-1-ig 4-6-ig. Timisoara-Temesvár L. Regele Ferdinand körút 1/b. Löffler palota, I. emelet. Telefon 17-43.

Falu, ahol többségben vannak a kiskorua. A németországi Freishelm falvacska (Altenahr közelében) ezidőszent a „kiskorua községe”, mert a 250 főnyi lakosságból 156 nem töltötte be még huszadik életévét. Érdekes, hogy 1910-ben ugyanilyen volt az arány itt a kiskorua s felnöttek között.

Étolaj kiosztása. Timisoara-Temesvár város gazdasági hivatala közli, hogy a mehalai lakosság számára a mehalai kereskedők fejénként negyedliter étolajat osztanak ki az új élelmiszertengy első bonja ellenében.

FORUM-MOZI ARAD

Mit! Egy önfeláldozó orvos története, aki saját élete veszélyeztetélel ment meg a biztos pusztulástól egy egész várost

EGY VÁROS VESZÉLYBEN

A hőszerepben az elbűvölő, csodás és szép Ann Shirley, Eduard Ellis, Lee Bowman

25. sz. hirdő

25. sz. hirdő

Parázs vita az angol alsóházban az önálló palesztinai zsidó hadsereg létesítéséről

Az antiszemitizmus térhódításától lélek Angliában — Egy zsidó képviselő szerinti nem a zsidók érdeke a külön hadsereg létesítése, mert nem akarnak idegennek lenni minden országban

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió néhány szemelvényt közölt arról a vizsgálathoz, amelyel az angol alsóházban az önálló zsidó hadsereg létesítésének tervét fogadták.

Hannán szenátor kejeletette, hogy Angliában és az Északamerikai Egyesült Államokban a közvélemény elégedetten a palesztinai hadtest erőfejlesztésével.

Cazahlet úrnagy, konzervatív párti képviselő hangzott, hogy a palesztinai hadtestet nem kell úgy tekinteni, mintha a brit hadsereg részét képezné és külön zsidó megkülönböztető jelzéssel kellett volna ellátni. James munkáspárti képviselő kijelentette azt a tényt, hogy

a zsidóellenes közhangulat Angliában egyre jobban kibangsulyozódik.

A zsidógyűlölet elhárapózásának csak úgy lehetne elejét venni, ha a zsidóknak több lehetőséget ad-

nánk a védekezésre. Dechair konzervatív párti képviselő, aki nemrég érkezett hazá Palesztinából, kijelentette, hogy egy csupa zsidókból álló palesztinai hadsereg létesítése rendkívül kockázatos lenne, mert számolni kell az arab reakció veszélyével.

Lipson független képviselő, aki izraelita, hangsúlyozta, hogy külön zsidó hadsereg felállítása nem érdeke a zsidóknak. Mindazok, akik külön zsidó hadsereg létesítését hirdetik, nem tesznek egyebet, mint behozni a zsidókat az antiszemitákhoz, azt a tényt, hogy a zsidó

minden országban idegennek tekintik

— mondotta Lipson. Sir Derrick Gunston konzervatív párti képviselő rámutatott arra, hogy a 25 ezer főnyi zsidó hadsereg létesítésével egyidejűleg

rossz benyomást keltenének az egész muzulmán világban. (Rador).

— Dragalina hadtesttábornok német kitüntetésre. Hitler vezér és kancellár Dragalina Corneliu hadtesttábornoknak a vaskereszt lovagkeresztjét adományozta a keleti harcokban tanúsított bátor magatartása elismeréséül. Dragalina a harmadik román tiszt, aki ezt a magas német kitüntetést kapta. A tábornok már a téli harcok során is többszörösen kitünt személyes bátorságával és a tavaszi Donecz-menti harcok során egyéni elhatározással és bátorsággal rohamra vitt egy hadosztályt és ezzel döntően avatkozott be a csatába.

— Emlék-kiállítások a felszabadított tartományokban. Bucurestiből jelenti a Rador: A minisztertanács elhatározta, hogy a felszabadított három tartományban a közigazgatási munka helyzetéről és Antonescu tábornagy kormányának munkavégzéséről kiállítás rendeznek. A kiállítás megnyitásának időpontja: Augusztus 22 Odessa, szeptember 6 Cernauti és szeptember 22 Chisinau.

— Ehéd német tábornagy tiszteletére. Bucurestiből jelenti a Rador: Augusztus negyedikén délelőtt von Manstein tábornagy a nemzetvédelmi miniszteriumban látogatást tett. Pantazi tábornok nemzetvédelmi miniszternél. A találkozásnál jelen volt Stefler tábornok, a nagyvezérkar főnöke is. Augusztus 5-én a nemzetvédelmi miniszterium vacsorát adott von Manstein tábornagy és felesége tiszteletére.

— Bánáss László volt nagyszalontai plébános előléptetése. Bánáss László kanonokot, eddigi nagyszalontai római katolikus plébánost Scheffler János dr. megyéspüspök kinevezte Debrecen plébánosává. Bánáss László protestáns körökben is nagy rokonszenvnek örvend, meleg barátság fűzi Révész Imre drhoz, a tisztánul, református egyházkerület püspökéhez is. A kinevezés után első látogatója volt és szeretettel köszöntötte a debreceni katolikusok új plébánosát.

— Adomány. Lapunk kiadói hivatalában egy jószívű magyar ember a dr. Kakuk gyermekotthon számára 100 leit adományozott.

Takarékoskodjunk a kenyérrel!

— A zsiradag leszállítása Magyarországon. Budapestről jelenti: A közellátási miniszter Magyarországon a jegyre kiszolgáltatásra kerülő zsir-fejadagok augusztus nyolcadikától október harmincadikáig a heti tizenöt dekáról heti tizenöt dekára szállítottatja le.

— Lopások Aradon. Varga Zsuzsanna, Varga Erzsébet és Török Zsuzsanna aradi asszonyok éjszaka Frátila Joan dr. zöldségeskertjéből különböző terményeket loptak és azokat másnap a piacon értékesítették. Elfogták őket és átadták az ügyészségnek. — Pop Cristina Aurel Vlaicu-ut 31—33 szám alatt lévő lakásából ismeretlen tettes 15 ezer lei értékű ruhanevet lopott. — Tolvaj járt Ciorbagiu Florita, Dr. Joan Suciu utca 82 szám alatt lévő lakásában is, ahonnan több ezer lei értékű különböző tárgyak tűntek el.

A tűzifa szállítása Szerbiában. Belgrádból jelentik, hogy a szerb minisztertanács határozata értelmében Szerbiában vámtmentesen lehet tűzifát szállítani.

— Négy fiatal cigány a Măroşba futt. Az arad megyei Nađlac-Nagylak község határában borzalmas szerencsétlenség történt. Négy fiatal községbeli cigány fürdeni ment a Măroşba és az uszni nem tudó 15 éves Kiské Zsuzsanna örvénybe került. Társai Kolompár István zenész, Morovszki István iparostanonc és Bobosák J. inas, mindannyian husz éves fiatal emberek a fulladozó leányka segítségére siettek, de mindégyüket magukkal ragadta az ár és elmerültek a habokban. A négy holttestet később partra dobta a folyó vize.

— A szabotázsi ügyekben hozott ítéletek. A szabotázsi ügyekkel foglalkozó Timişoara-temesvári bíróság az elmúlt hónapban áruzsora miatt két egyént ítélt el, összesen négy hónapi munkatáborba való utalásra és 20.000 lei pénzbüntetésre. Gazdasági szabotázs miatt öt személy került a bíróság elé; ezeket összesen 5 hónapi munkatáborba, 2 hónapi börtönrre és 25.000 lei pénzbüntetésre ítélték.

— Távlekeleti angolszász diplomaták hazatérése. Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Domei japán hírszolgálati ügynökség Bangkokból származó értesülése szerint a Banayma nevű thaiföldi hajót, mely augusztus 4-én, — fedélzetén a szövetséges államok több hazatérő diplomatájával és polgárával, közöttük Crosby volt thaiföldi angol követtel, — kifutott a saigoni kikötőből, az amerikai hatóságok értesítették, hogy az Északamerikai Egyesült Államok nem kezeskedhetnek a hajó biztonságáért. Erre a hajó horgonyt vetett a Menin folyó torkolatánál és ott várta a biztonságra vonatkozó kormányintézkedést. Pénteken Tokióba érkezett hivatalos értesítés közölte, hogy az amerikai hatóságok biztosították a hajó szabad átkelését, úgy, hogy a hazatérő angolszász diplomaták és polgárok folytathatják útjukat. (Rador).

— Az aradi rendőrség utlevélosztályán munkanapokon délelőtt 11—13 óra között fogadnak feleket.

— Ellenőrző hivatalok a hetipiacokon. Timişoara-Temesvár városa a belügyminiszterium ávirati rendelet alapján a város területén lévő hetipiacokon egy-egy hivatalt szervezett, amelynek feladata az árakkal kapcsolatos panaszok: átvenni és a szabotázs- és árdragítási ügyeket a helyszínen megvizsgálni és a tényállást megállapítani. A józsefvárosi hetipiacon az ottani kioszkban nyílik meg az új hivatal, vezetője Blaj Iuliu városi osz ályfőnök. A második kerületi piac ellenőrző hivatala a gyárvárosi telekkbiróság helyiségeiben működik, vezetője Popa Dumitru városi szolgálati főnök. A belvárosi és erzsébetvárosi hetipiac ellenőrző hivatala az illető kerületi rendőrségekben működik és ezen két hivatal élére egy-egy rendőrkomiszárt neveznek ki.

— Vasárnap részleges áramszünetelés lesz Aradon. Az aradi villanyüzem értesíti a Pecica-pecskai, Seitin-sajtényi és aradgáji, ségal, bucsáki, valamint az aradi Aurel Vlaicu-ut villanyfogyasztóit, hogy holnap, vasárnap reggel 7 órától déli 12 óráig az áramszolgáltatás szünetel.

— Megszökött a fogházból, de elfogták. A Timişoara-temesvári rendőrség elfogott egy Cerega Stefan nevű embert, aki néhány nap előtt megszökött a fogházból. Most egy rendőr felismerte, mire a szökevény embert letartóztatták és visszautalták a fogházba.

— Anyakönyvi hírek. A Timişoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Lakatos János pincér fia Lajos. Ernst János fodrászegéd fia Walter, Laza János munkás leánya Vera, Stemper András óras fia András, Anwender Dániel nyomdász fia Winfrid. — Házasságot kötöttek: Undubasa Jon fogházor és Ilca Elena, Filip József kártyos és Hromadka Mária. — Meghaltak: Kovács János 63 éves vasúti nyugdíjas, Kratz Dávid 15 éves tanuló, Schorsch Bélané Hetzer Katalin 35 éves, Rotariu, született Talian Ecatarina 80 éves.

— Merénylet egy francia politikus ellen. Párisból jelentik: A francia néppárt egyik titkára, Gaslan ellen ismeretlen férfi merényletet követett el. A titkár lakása közvetlen közelében a merénylő revolverjével leterítette. A merénylő elmenekült és a hatóság széleskörű nyomozást indított kézrekerítése érdekében.

— Argentína kőolajtermelését Bolíviába szállítják. Argentína és Bolívia között csővezetékét készítenek és Argentína kőolajtermelését ezen a vezetékkel keresztül közvetlenül szállítják Bolíviába.

Mozi

Szombaton, augusztus 8-án Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Napsugár az éjszakában (olasz film), Corso: Sissy hercegnő (német film), Forum: Egy város veszélyben (amerikai film).

Szombaton, augusztus 8-án Timişoara-Temesvárott a mozik műsora a következő: Apolló: Minden hazugság, Capitol: Az ingovány, Thalia: O, férfiak, Corso: Angelica, Roxy mozi: Hornleigh fellgyelő.

Ügyeletes gyógyszerterak

Szombaton, augusztus 8-án Aradon a következő gyógyszerterak tartanak szolgálatot: Stauble (volt Hajós, a prefekturával szemben) és Niedermayer (Szerb-palota).

Szombaton, augusztus 8-án Timişoara-Temesvárott a következő gyógyszerterak tartanak ügyeletes szolgálatot. Belváros: Lupea (10 Mai utca), Gyárváros: Maszalts (Badea Cartan-tér), Erzsébetváros: Sárga (Porumbescu utca), Józsefváros: Ursu (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Frate-lia-Ujkissodán a Panaioth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerterak.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

nyitott tetővel

MA PREMIER!

Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30 órakor

Sissy hercegnő

Egy bájos, vidám és kedves bécsi nim, egy hator hercegnő fiatal éveiből aki később mint Erzsébet királynő Európa uralkis személysége lesz

Az idegen kölok

Irta: BIBÓ LAJOS

Kölok haladt az országuton. Vállán tarisznya lógott, viharvert kalapja mélyen a homlokára volt nyomva. A nap keményen tüzött, a nyári föld tik-kadtan lélegzett az állott hőségben.

A gyerek már rogyadozott. Harmadik napja gyalogolt. Nappal rőtta az utat, éjjelre meghuzódott valamelyik kaza tövében. Kutya nem ugatta meg, csupán megrohanták, de amikor látták, hogy árva, megálltak az árok partján és kijógó nyelvvél hosszan bámultak utána.

Tanyával szemben roskadt le az árok partjára. Sónajtanj akart, de fájdalom és buja kiapadt, lelkében szárnyaszegetten sirdogált a fohász.

Kanász állott a tarlón. Piszkálta az orrát. Nézte az idegen kölköt. Értelem nem fogta föl, honnan jön, merre megy, miért vetett tarisznyát a vállára. Sokáig nézte, aztán, hogy a disznó egy helyen turt és nem pislogott a még lábbonálló vetés felé, nagy halakán odaszójt neki:

— Hát, té?

Amaz lassu mozdulattal fölemelte a fejét. Az éh-tég elgyötörte, a fáradság elszibbasztotta. Arca, szemé lábzan égett.

— En? tekintett a kanászra.

Amaz pislantott.

— Té.

— Üök.

Az egyik koca röffentett egyet. A kanász rászójt:

— Na! Maradhass he! — mondta méltósággal, hogy a tudomására adja az idegennek, ebben a tanyában ő a kiskanász, ha a koca nem hajt a szavára, hát majd odacsördit a füle közé.

A kölok, a másik, réveteg tekintettel elnézett a messzeségbe

— Torony iránt mönnék, — mondta csaknem áhitatos sóvárgással.

A kanász követte a tekintetét.

— Hát arra van, — szólt öreges megfontoltsággal. Tul a folyón. Dehát az félnapi járóföld még innen.

Az idegen gyerek félig nyitott szájjal lélegzett.

— Hogy mondtad?

— Ugy, hogy ez itt pusztá. Oszt a város tul esik a folyón.

— Félnapi járóföldre?

— Annyira. Igy gyalogosan. Kocsin hamarabb.

Amaz erre már amugysem szólt volna, de nem is szólhatott, mert a tanyából a gazda kiáltása hallatszott.

— Hej! Embörök!

A két kölok a hang irányába tekintett.

A kanász elhalványodott:

— Pétor bácsi! — adta tovább rémulten a gazda kiáltását az aratok felé.

Az idegen kölok felugrott:

— Ég a tanya!

Már futott is. Egyszerre megkönnyült minden tagja. A fáradság pillanat alatt feloldódott nyomorult testében. A tanyában már ordítottak, mire lihegve beért. Berohant a gazda után az istállóba. Az a lovakat akarta legelsőben is eloldani a jászoltól.

— A tehenet! — üvöltötte, amikor meghallotta, hogy mögötte ott kapkod valaki.

A fiust már fojtott. Az egyik ló kiugrott, aztán harsogó nyihogással kitért az ajtón.

A kölok nem látott, nem hallott semmit. Csupán az agyán dörömbölt a kinti jajveszékelés, meg az örvénylő ordítás. A tehenhez férközött, pillanat alatt elkapcsolta a láncot a karikájáról. A megvadult állat feöklejte és átázolt rajta.

— Vízet! — hangzott kívülről az öldöklő kiáltás.

A gyerek véresen, nyögve tápázkodott talpra. Kibukott az ajtón. Vasvilla tápázkodott a falnak azt ragadta föl. A következő pillanatban már fen csapkodott az istálló tetején a lángok között.

— Ide!

— Vízet!

Ordított, üvöltött mindenki, az asszony nép hangos, eszelős jajveszékeléssel hordta kifelé a butort a házból.

A gyerek a gazda mellett tépte, szaggatta a tetőt.

— Amoda! Ott vágja kend! — hörögte.

A gazda csákánnyal dolgozott, hogy leverje az égő gerendákat.

— Ide! Segiccs! — döngette irtózatossal erővel a rengő tetőt.

A lángok átcsaptak a ház gerincére. Most már néma, fojtott dühtől korbácsolt küzdelem folyt a tűz ellen. A gunya, meg az ing csatáiban lógott az emberekről, ahogy elborulva, fölgerjedt indulattal szembeálltak a pusztító vésszel. Mert ma történik, ha szél támad, széjjelveri a lángokat és viszi tovább a zsarát-nokokat. Leég a tanya, epusztul a termés.

A gyerek ott volt mindenütt, ahol láng csapott fel és ahol a tűz vörösen a szemébe jobbant. Mire kimer-ték a kutat, nagyjában elnyomták a vést, aztán már csak a vastagabb gerendákból szivárgott valamelyes füst.

Akkor gazda körüljártatta a tekintetét a meg-kövült arcokon. A hangja rekedten kihülten szólt, amikor odafordult az idegen gyerekekhez.

— Té vótál?

A kölok a szemébe nézett.

— Nem. Éppen csak, hogy léültem az árok part-jára mögpihenni.

A kanász elmutatott a messzeség felé.

— Arrul gyütt. Oszt futott, ahogy észrevötte.

Nagy baj nem történt. Az istálló fölött ugyan

Sport-Foto-Optic

A legelősebb sportfotók és azok javítása

A. M. Milley-nél

Timisoara I., Str. Solderer 11

Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10. Telefon 10-19

feleformán leégett a tető, dehát a buza jól adott, hát két köből aran majd csak eligazodik a számitás.

Az asszony elébátorkodott.

— Az estebédöt még éppen mögföztem.

Nem felejt senki. Az eresz alatt körülülték a keménytarhonyás tálat. A gazda odaszójt a köloknek:

— Hát... Ha éppen ehös vónál. Jut neköd is.

A gyerek odament. Lekucorodott a kis székre. Az asszony mert neki a kemény tarhonyából és a telitányért odatette az ölébe.

A gazda a bicskája után nyult. Hatalmas karéjt szelt a kenyérből. Ugy nyujtotta a gyerekeknek.

A gyerek szája megvonaglott, szeméből kibugygyant a könny. Aztán hirtelen, hangos zokogással leejtette a fejét.

SPORTSEMÉNYEK

Vasárnap játszik Bucurestiben a Román-Kupa döntőjét

Vasárnap nagy küzdelem lesz a bucaresti stadionban, mert a Román-Kupa döntőjébe került két együttes, az

FC RAPID—UNIVERSITATEA

állanak egymással szemben A döntő mérkőzést ünnepléses keretek között tartják meg. Az Universitateának, amely a Chinazol-CAMT legyőzése után került a döntőbe, ez alkalommal igen nagy esélye van a Kupa idei megszerzésére is. Ismeretes ugyanis, hogy a Kupa mindenkor nagy esélyese, a Rapid csatársorá-

nak két főerősségét, Sipost és Barátkyt elvesztette. Mindenesetre nagy küzdelem lesz vasárnap és bizonyos, hogy a sokszoros Kupagyőztes Rapid, nem adja majd át könnyen a Kupa idei védését.

Ugyancsak vasárnap kerülnek eldöntésre Bucurestiben az

ORSZÁGOS ATLÉTIKAI BAJNOKSÁGOK,

amelyek mintegy előkészítői lesznek a Breslauba sora következő német—román atlétikai viadalnak.

Sport hírek mindenfelől

A nürnbergi nemzetközi kerékpáros versenyt a németek nyerték meg 31 ponttal Svájc előtt, mely 21 pontot szerzett. Harmadik Hollandia 11 ponttal.

A magyar atléták tizenegy tagu csoportja elutazott Finnországba, ahol augusztus 7-én résztvesznek a helsinki stadionban eldöntésre kerülő nemzetközi atlétikai viadalon. A magyarok a következő atlétákat küldték Helsinsjbe: Solymosy, Poigár, Szabó, Iglói, Szilágyi, Német, Hidas, Várszegi, Németh Imre, Gyuricza Kovács.

Az olasz labdarugó szövetség értesítette az MLSz-t, hogy az idén decemberben Olaszországban tervezett olasz—magyar válogatott labdarugó mérkőzést nem tudja megrendezni és kéri a magyar szövetség hozzájárulását a találkozót tavaszra való halasztásához.

A magyar Asbóth nagy sikerrel szerepel Stockholmban, az első mérkőzésén biztosan győzte le Schrödert és a párosban is svéd társával győzött.

A magyar hölgytornászok 176 ponttal megverték a németeket és a harmadik helyen végzett olaszokat. A velencei hármas női tornaviadaj, megelőz-

A Beuthenben eldöntésre kerülő német—román labdarugó mérkőzésre mindkét szövetség megtette az előkészületeket. Ugy a román, mint a német szövetség összeállította azt a keretet, amelyből az augusztus 23-án eldöntésre kerülő mérkőzés csapatainak tagjait kijelölik. A német válogatott keret a mérkőzés színhelyén, Beuthenben tartja edzéseit.

A Budapesten eldöntésre kerülő esti Szent István-Kupa mérkőzések további sorrendje: Augusztus 8: Ferencváros—Elektromos, augusztus 11: Ujpest—Törekvés.

A francia ökölvívó bajnok, Tenet Amsterdamban vereséget szenvedett a holland középsúlyu bajnoktól Van Dam-tól, aki az ötödik menetben kiütötte neves ellenfelét. A holland félnehézsúlyu bajnok De Groof ugyancsak kiütéssel győzte a francia Galfionet.

A magyar labdarugóbajnokság augusztus 20-án kezdődik. Az első forduló sorsolása ez: Ujvidék—Gamma, Kolozsvár—Vasas, Törekvés—DIMÁVAG, Elektromos—NAC, Ferencváros—Szolnok, Háladás—Csejel, Szeged—SALBIC, Ujpest—Kispest. A Szent István-Kupa döntőjébe került két csapat kisorsolt bajnoki mérkőzéseit augusztus 23-án játszik, míg a második bajnoki fordulóra augusztus 30-án kerül sor.

ARO

KERT, APAD

TELEFON 24-45

Előadások

3, 5, 7 10 és este

9 30-kor akertben

EGYETLEN NYÁRI SZÓRAKOZÓHELY ARADON

MA MA!

A romantika, zene és szerelem filmje. Egy film, melyek gyönyörű üsége remegéssel és örömmel tölti el a szívet és lelkét. A film minden érzőszóval és lélekkel bíró ember filmje. A főszerepben ROSCO CACHETTI, ALIDA VALLI, a milánói scala teljes zenekarának közreműködésével.

Liszt, Csaiikovszky és Chopin zene

Napsugár az éjszakában

KÖZGAZDASÁG

Minisztartanácsi döntés:

Nem változik a kenyér ára

Tegnap számunkban részletesen ismertettük a katonai és polgári ellátási államtitkárságnak az új búzából készült lisztre és kenyérré vonatkozó rendelkezéseit. Megírtuk, hogy az államtitkárság úgy határozott, hogy a félkilogramos súlyban készített kenyér darabonkénti árát 17 leire emeli.

Antonescu Mihály helyettes miniszterelnök vezetése alatt minisztartanács volt, amelyen több más gazdasági jellegű kérdés mellett a kenyér árának kérdésével is foglalkoztak. Ennek során a helyettes miniszterelnök utalt a gazdasági helyzet nehézségeire, amit elsősorban a tisztviselők, munkások, valamint a

hadbavonultak családjai éreznek, ezért indítványozta, hogy

a kenyér ára továbbra is változatlanul 14 lei maradjon.

A három leies különbozetest, amiből a kormány két milliárd lei bevételre számított, a buza után fizetendő kivitelii illeték bevezetésével fedezik.

A helyettes miniszterelnök felszólalása után a minisztartanács egyhangulag elfogadta a javaslatot és így az új búzából készült félkilogram súlyu kenyér nem változik.

Az Egyesült Államok a bankügy terén is tulszárnyalta Angliát

Mint annyi más téren, az Egyesült Államok a bankügy terén is átvette Angliától az elsőséget. Londont, a világ egykori első pénzpiacát Newyork már régén tulszárnyalta. A pénzügyi hatalmi viszonyok sulypontjának a Cityből a Wallstreetre való áttvődése a két angolszász nagyhatalom nagybancjainak fejlődésében is világosn kifejezésre jut.

Másfél évtizeddel ezelőtt Newyorknak és egész Amerikának egyetlen bankja sem volt még, mely London öt legnagyobb bankja, az úgynevezett „Big Five” közül akár a legkisebbje is mérkőzhetett volna. A legnagyobb amerikai bankintézet, a „Chase Natio-

nal Bank” betétállománya a legkisebb londoni „Big Five”-bank betétállományának 60 százaléka: sem érte el. Azóta az amerikai pénzvilág London rovására természetesen már erősen fölénybe került. Nem utolsó sorban a külföldi és angol pénznek Londonból Newyorkba való menekülése következtében a „Chase National Bank” már a háboru kitörése előtt elérte, hogy hitelforgalmával majdnem utólért a londoni Barclaybankot, a legnagyobb „Big Five”-bankot, azóta pedig utólértetlenül minden angolszász bank élére szökött.

A KEDVEZMÉNYES TŰZIFA-SZÁLLÍTÁSI DIJSZABÁS MEGHOSSZABBÍTÁSA. A katonai és polgári ellátási államtitkárság javaslatára a minisztartanács 1943 január 1-ig meghosszabbította a kedvezményes tűzifa szállítási díjszabást.

Uj román—szlovák szállítási díjszabás. A CFR vezérigazgatóság közli, hogy augusztus 10-ii hatállyal uj román—szlovák személy- és csomagszállítási díjszabás lép életbe.

A gyárból elszállított készáru forgalmi adója. A forgalmi és fényüzési adótörvény értelmében a gyárból elszállított készárua fizetendő forgalmi adót az elszállítást követő hónap tizedik napjáig lehet birságmentesen kiegyenlíteni. Az első hónapi késedelem után az adó összege öt százalékkal, a második hónap után tíz százalékkal és a harmadik hónap után tizenöt százalékkal növekszik.

— Fejülvizsgálják a középítkezési szerződéseket. A kormány most megtartott ülésén szőnyegre került a középítkezések elvégzésére kötött szerződések ügye. Busila Constantin közjellekészi és közmunkügyi miniszter beszámolója után Antonescu Mihály helyettes miniszterelnök ismertette a Fintescu tanár által ebben a kérdésben összeállított rendelettervényt. Ennek értelmében négy hónapra visszamenőleg lehetséges a szerződések felülvizsgálása, valamint az építőanyagok drágulása szerint előleg kptalása. A minisztartanács magáéval tette a tervezetet.

Az erdőstés és közlegelők ügye a minisztartanács előtt. Bucurestijből jelenti a Rador: A minisztartanács legutóbbi ülésén foglalkozott az erdőstések és közlegelők ügyével. Voiculescu tábornok Besszarabiá kormányzója ismertette az ottani erdőstés menetét. Antonescu Mihály helyettes miniszterelnök utasítást adott, hogy a nagyobbmérvű Besszarabiái erdőstés érdekében a kormányzó lépjen érintkezésbe Paná Aurelian földművelésügyi miniszterrel, valamint a nagyvezérkarral. A közlegelők ügyében a földművelésügyi minisztartanác részletes munkaterv kidolgozására kapott megbízást.

Jó bortermés várható Horvátországban. Horvát szakkörökből nyert értesülés szerint Horvátországban az idén jó bortermés várható. A peronoszpóra és a jégverés csak jelentéktelen károkat okozott és így a szőlők helyzete kielégítő.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételi, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50 francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

A horvát erdőstések kezelése. A horvát erdőstési és bányászati minisztartanác elhatározta, hogy saját kezelésébe veszi az erdőstéseket, amelyeket a volt jugoszláv kormány Virovitica körzetben 1936-ban a világháboru jugoszláv hadiönkénteseinek adott.

Határidő napló

AUGUSZTUS 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Öt kilógrammáj nagyobb ócskagumy-készletek kötelező havi-bejelentése.

AUGUSZTUS 15:

Az 1938—1940 hadfelszerelési kölcsön bonjainak átvételére kitzított határidő lejár.

A II. Carol volt-király arcképével ellátott 500 leies bankjegyek becserelesere engedélyezett határidő lejár.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztartanac termelési osztályához.

Az illetékes mezőgazdasági kamarához eddig a napig beadott kérelmek alapján igényelhetők hadifoglyok az őszi mezőgazdasági munkálatokra.

A második évnegyedre esedékes adó ötszázalékos kedvezménnyel történő kiegyenlítésének határideje.

AUGUSZTUS 20:

Kereskedelmi malmok augusztus 7-ii buzakészletének bejelentése a katonai és polgári ellátási államtitkárságon.

Akiknek feldolgozás vagy eladás céljából 100 kilógramot meghaladó mennyiségű egységes buzalisztjuk van augusztus 8-án, a katonai és polgári ellátási államtitkárságon eddig a napig kötelesek bejelentést tenni.

Rádió

SZOMBAT, AUGUSZTUS 8

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádiópostai. 12.55 Ka.onaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Gyermekekfélóra. 18.20 Katonai rádiópostai. 19 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Táncczene. 22 Hírek, sport. 22.20 Ének. 22.40 Francia operettészletek. 23 Tarka könyvnyű zene.

Rádió Moldova: 13 Román táncok. 13.20 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14 Hírek. 14.20 és 18.30 Zenekari hangverseny. 19.15 Előadás. 19.30 Román zené. 20 Előadás. 20.15 Karének. 20.30 Hírek. 20.40 Zongorajáték. 21 Hanglemezek. 21.30 Hanglemezek. 22 Hírek. 22.20 Szórakoztató zene.

Budapest: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Hegedűjáték. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.44 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Szalonzene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Cimbalomhármás hangverseny. 17.35 Felolvasás. 17.50 Zongorajáték. 18 Versek. 18.15 Katonadalkok. 19 Hírek. 19.20 Zongorajáték. 19.50 Felolvasás. 20.10 Könyvnyű zene. 21.40 Hírek. 22.10 Üzen az otthon. 23 Idegnyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24 Hírek.

Budapest II: 18.35 Mezőgazdasági előadás. 19 Katonazene. 20 Hírek. 20.10 Felolvasás. 20.35 Orgonajáték. 21 Felolvasás. 22 Szalonzenekari hangversenye.

VASARNAP, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I: 8 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 10 Református istentisztelet. 11 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Ifjúsági műsor. 12.55 Felolvasás. 13.10 Katonazene. 13.45 Hírek. 14 Művészlemezek. 15 Mezőgazdasági felolvasás. 15.45 Cigányzene. 16.40 Felolvasás. 17 Hírek. 17.20 Szórakoztató zene. 18 Felolvasás. 18.20 Harmonia-együttés. 18.50 Előadás. 19 Hírek. 19.20 A rádiózenekari hangversenye. 20.10 Csevegés. 20.20 Magyar dalok zongorán. 20.40 Hangképek a vasárnap sportjáról. 21 A tenger, napfény, szerelem című gyfelyvonásos hangjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Az olasz rádió műsorából. 23 Idegnyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II: 11.15 Szórakoztató zene. 12.15 Szalonötös hangversenye. 15.45 Jazz-band. 19 Karének. 19.30 Felolvasás. 20 Hírek. 20.15 Kamarazene. 21 Előadás. 21.15 Táncczene.

Az 1934. évi hadfelszerelési kölcsön huzásának eredménye

Bucurestiből jelenti: Az 1934. év négyévfél százalékos kamatozásu hadfelszerelési kölcsön december 1-én esedékessé váló augusztus 1-ii huzásán három millió leit nyert az 1247585 számú kötvény. Egyenkint egy millió leit nyert a 245676 és 2774453 számú kötvény. Összezeser leit nyert a 289545 616083 és 2130679 számú kötvény. Százezer lei jutalommal az alábbi kötvényeket huzták ki: 38561 229498 367297 551529 552830 723418 742775 878687 1158998 1280463 1311188 1311193 1354181 1364395 1532004 1783780 11756221 1817128 1855247 1938938 2191040 2219370 2561839 2577112 2662510 2683294 2714104 2784602 2784618 2966536 3032221 3112941 3174065 3241104 3411795 3520798.

Ezenkívül még 11.854 darab kötvényt huztak ki egyenkint 1000 leies jutalommal. A számok helyességéért nem vállalunk felelősséget.

KEDVEZMÉNYES ADÓFIZETÉS A MÁSODIK ÉVNEGYEDRE. A pénzügyminisztartanac közli, hogy az adóügyi perrendtartás tizenkilencedik szakaszának értelmében az ötszázalékos kedvezményes adófizetésre az évnegyed második hónapjának tizenötödik napjáig lehet igényt tartani. Jelen esetben ez a határidő augusztus 15-én lejár. Közli még a minisztartanac, hogy a második évnegyed végéig esedékes kifizetetlenül maradt összegekre két százalékos késedelmi kamatot kell fizetni.

Az ipari hitelintézet fiókot nyit Cernautiban és Chisinauban. A felszabadított tartományok kereskedelmi és ipari életének további fellendítésére illetékes kormánykörök intézkedtek az ipari hitelintézet cernauti és chisinaui fiókjának felállítására.

Szlovákiában nincsen munkanélküliség. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara megállapítása szerint Szlovákiában ebben az esztendőben teljesen megszűnt a munkanélküliség.

Közönséges turófélék forgalmi adója. A közönséges turófélék forgalmi adójáról intézkedő július 1-ii 446 713 számú pénzügyminisztartanac körrendelet nyomán most a minisztartanac kivételesen a következő intézkedéseket hozta: Azok a termelők, kik legfeljebb száz tejelő juh tejének gyűjtésével foglalkoznak, mentesek a juhok utáni fejilleték fizetése alól. Akik legfeljebb kétszázötven juh tejéből készítenek turót, minden juh után negyven lei illetéket fizetnek.

Óraalkatrészek importálása horvát iparosok részére. A horvát külkereskedelmi igazgatóság engedélyt adott a horvát iparosok központjának, hogy másfél millió kunáért óraalkatrészeket és az órák javításához szükséges anyagokat külföldről importálja.

A Református Szeretetház tájékoztatója

A Szeretetház a Brasov-brassói református egyházközség és a Rikánbelői négy egyházmegye tulajdona. Az intézet épületében működik a református leánygimnázium is, amelytől a Szeretetház teljesen független külön intézmény, külön szervezettel és vezetőséggel.

Az intézetbe való felvétel egész évre történik, a dijak évi díjak, amelyeket teljes egészükben kell kifizetni akkor is, ha az iskolákban a tanítás a rendes időnél valamivel később kezdődik vagy korábban fejeződik be.

Vannak ingyenes és kedvezményes helyek, de csak az ellátási díjat illetően. Ingyenes helyekre csak szegény sorsú református vallású árvák, kedvezmé-

nyes helyekre árvákon kívül elsősorban tanítók, tanárok papok arra ráutalt református vallású leánygyermekei vétetnek fel. Az egész díjas helyekre elsősorban református vallású jskojás leányok vétetnek fel és ha a létszám be nem telik, másvallásúak is.

Az ingyenes és kedvezményes helyekért a folyamodványok a Felügyelőbizottsághoz címzetten Puszkás Kálmán igazgatóhoz küldendők - Brasov-Brassó-Calea Victoriei 7. - Melléklendők a folyamodványhoz: Keresztlevél, Családi kimutatás, az illetékes református lelkész ajánló levele, - jelkés gyermekeknél az esperesé - vagyontalansági bizonyítvány (hatósági), iskolai bizonyítvány. A hiányosan felszerelt bizonyítványok nem vétetnek figyelembe.

A teljes díjas helyekre jelentkező új növendékek felvétel, kéréséhez melléklendők: Keresztlevél, az illetékes református lelkész ajánló levele, iskolai bi-

zonyítvány és 1000 lei biztosítékképpen, mely összeg felvétel esetén az ellátási díjba beszámíttatik.

A felvétel felett a Felügyelőbizottság augusztus hó 10-ig dönt.

Díjak: Internátusi díj 5000, ellátási díj 20.000 beiratási- felszerelés használati, orvos és gyógyszer díj 1000, zongora tanítási díj havi 400 lei.

Fordításokat

irodalmi és szellemi műveket, okmányokat, levelezést, román, magyar és német nyelven, valamint bármilyen irodalmi munkát vállalok. Levelezői cím: Erdősre válaszolok. Timisoara-Temesvár III., Rusu Siianu utca 2 szám. Weil.

A Timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünneppon d. e. 11 és d. u. 3-kor is

CAPITOL

Nagy francia társadalmi dráma

Az ingovány

Michèle Simon — Françoise Roxy

Különleges O. N. C.-híradó, Szebasztopol elfoglalása

THALIA

Kacagató vigjáték! Egy modern házasság bonyodalmai

U, férfiak!...

Főszerepben: Johannes Riemann, Grete Weiser, Paul Hörbiger és Georg Alexander

Különleges O. N. C.-híradó, Szebasztopol elfoglalása

APOLL

Vidám film Heinz Rühmann rendezésében

Minden hazug

Albert Matzerstock — Herta Feiler

Különleges O. N. C.-híradó, Szebasztopol elfoglalása

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetési díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségtöbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DÍJSZABÁS. Álláskeresés rovatban tíz szög tizenöt lei, minden további szó kettő lei. Minden más rovatban tizenöt szög harminc lei, minden további szó három lei. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelígis és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknel tíz lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

Alkalmazás

Önállóan dolgozó villanyszerelőket erős- és gyengeáramú szerelésekhez azonnali belépésre keres „Tebea S. A.” Arad. (3281)

Egy idősebb és egy fiatal fodrászegéd jó fizetés mellett felvétetik. Fischer fodrász Brasov-Brassó, Diaconul Coresi utca 2 szám. (3748)

Főzni tudó mindenest ki a szobájánai teendőket is elvégzi, keresek azonnali falura, kettőtagú családhoz. Klobusiczkyne, Gurasada, jud. Hunedoara. (3749)

Tanulófiút felveszek, lehetőleg középiskolás, Ritt József, Arad, Regina Maria körút 18. (3276)

Önállóan dolgozó asztalos-segédet keresek azonnali belépésre, jó fizetéssel koporsó készítésben jártas előnyben. Svóts Sándor, Deva, 6 Septembrie utca 20 szám. (3751)

Bejárónó könnyű munkára, fénnapra felvétetik. Cim a Timisoara-Temesvári kiadóban. (3207)

Szobalányt, ügyeset, megbízható, keres szakácsnő melé, 3 tagú családnál. Arad, Gheorghe Popa utca 10 fűl színt. (2902)

Azonnali alkalmazok egy elektrotechnikus és egy molnárt. Cim Trenbitz utca 14. Cădăste. (3897)

Fél főző mindenest kerestetik. Jelentkezni: I. Petre Carp utca II., (Rózsakert) I. emelet, Timisoara-Temesvár. (2052)

Mindenest szakácsnő felvétetik. Timisoara-Temesvár, I., Regele Ferdinand körút 1/b. Löffler-palota, I. emelet, ajtó 13. (2053)

Allást keres

Kereskedelmi alkalmazott a rövidjára és rőfös szakmában is jártassággal bír, állást keres. Huszák Béla, Timisoara-Temesvár III., Ranetti utca 21 szám. (5206)

Megbízható, jól főző, önállóan dolgozó mindenest állást keres, kis családnál. Cime: Freidorful nou-Ujszabadfalu, XIV. utca 26 szám, Illésné. (2046)

Lakás

Szépén butorozott utcai szobát keresek különbejárattal, esetleg fürdőszoba használattal. Értesítést 14-40 sz. telefon alatt, Stroescu. Timisoara-Temesvár. (5205)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, fürdőszoba-, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogédlő-lájját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara. Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Ebédok, halszörök, keményít székény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszákat és irodaberendezéseket stb. olcsón kaphatók Blidariunál. Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keressünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat ízetünk. (3754)

Jókarban levő hajó matracokkal együtt eladó. Megtekinthető délelőtt 10-12 óra között. Timisoara-Temesvár III., Romulus utca 14 szám. (2021)

Értékes olajfestmények, mesteri alkotások eladók. Timisoara-Temesvár I., Regina Maria körút 10 szám, hármester-nél. (2043)

Juhtrágya elsőrendű, olcsón eladó. Arad, Brezoianu utca 75. (3263)

Egy porcellán kereskedés eladó. Erklódni Timisoara-Temesvár V., Păvosin utca 5 szám. (2051)

Eladó 40 drb. 10-11 hónapos bálnai sertés (ártány) hizlalsra alkalmasok. Erklódni Cotran Petrunál, Arad-Grădăste, Petra Rares-utca 85. (3282)

Vennék a Hegyalján nyaralásra alkalmas szobát 2-3 holdig, jó helyen. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (2896)

Egy modern konyha, egészen új, egy összecusukható vaságy és 2500 kis cserép eladó. Timisoara-Temesvár, III., Iris-utca 15. szám. (2006)

Eladó modern, mély krémszínű gyermekkosci, betegtolókosci, 1 személyes regámie, ottoman, ülőkád és konyhabutor. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl utca 36 szám, II. emelet, ajtó 25. (3752)

Eladó majdnem új selyem maszlin ruha. Cim Reclama Hirdető iroda, Arad, Eminescu 8. (2903)

Granithengeres örlő és egy 2 os 1/2 x 7 m. üvegfal eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (2899)

Francia gyártmányú harisnyaszemfeszítő-tűk és TRICO-RECOR kötésgép elutazás miatt olcsón eladó Timisoara-Temesvár III., Giurgiu utca 7 szám. (2028)

Kitűnő hegyaljai bor literje 90 lei. Arad, Grigore Comsa (voit Ioan Calvin) utca 34 szám. (3270)

Angora faj feőfös kecske eladó. Timisoara-Temesvár V., Ljveziilor utca 1 szám. (2054)

Szén akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliumtejkremet, lilium-tejszappant és liliumpudert három színben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Ok t a t á s

Műegyetemi hallgató előkészít matematikából érettségire vagy pótvizsgára. Eernáth, Timisoara - Temesvár, III., Eneas-utca 95. szám. (1981)

Különlék

László Mária névre szóló piros gazolvány elveszett kedden. Becsületos megtaláló adja le a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2055)

Ma, szombaton disznótoros vacsora Vargabélessel „Elit” kerthelyiségben Arad (volt Ioan Calvin utca). (3271)

Brasov-Brassóban, központban egy kisebb jömeneteli penzió, berendezéssel együtt átadó. Cim az Elekes könyvkereskedésben, Brasov-Brassó, Regele Mihai utca 25 szám. (3739)

Díjak teljes ellátásra felvétetnek. Timisoara-Temesvár, I., Braniste utca 1. szám, I. emelet. Banatja mögött, Bega felé. (5203)

Kárpátok figyelmébe!

Sicília tengeri füvet száll tok azonnal, bármilyen mennyiségben, 1 go csöb árón. Kérjen azonnali mintázott árajánlatot a kívánt mennyiség megjelölésével

ALBU CONSTANTIN

Brasov-Brassó, Regele Carol-utca 30 sz. Ügynököt minden városban keresek

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT SZEGÉNY ISKOLA-NÖVÉREK TIMISOARA-TEMESVÁR-GYARVÁROSI (T. Maioreau utca 2. sz.) tan- és nevelőintézetükbe felvesznek bennlakó növendékeket 9-16 éves korig. Az intézet óvodával, 7 osztályos elemi iskolával és 4 osztályos gimnáziummal rendelkezik, melyeknek anyelve magyar; az eleminek német tagozata is van. Érdeklődőknek szivesen nyújt részletes felvilágosítást az intézet előjárásága.

(2428)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

PÁLYAZAT

Az Uileac de Beius-Belényesujlaki református presbiterium pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Pályázhatnak érvényes oklevéllel rendelkező férfiak és nők. Fizetés megegyezés szerint. Posta távirtdra, vasuti, álmomás helyben. A község 12 km.-re fekszik Beius-Belényes megyeszékhelytől. Pályázatok augusztus 20-ig a következő címre küldendők: Oficiul Parohial Reformat Uileac de Beius, jud. Bihor.

Hirdessen a Delii Hírnapban!